

GENEL KAMU HUKUKU (I. ÖĞRETİM/ TEK)

(18.03.2020---5. hafta)

C. JEAN BODIN (1530-1596)

1. DEVLETİN TANIMI; AİLE, ORTAK VARLIKLAR, EGEMEN KUDRET HUKUKA UYGUNLUK

a. Devletin Kökeni Olarak Aile

b. Din Devlet İlişkisi: Düzeni Sağlama Aracı Olarak Din ve Dinsel

Çatışmalara Çözüm Olarak Devlet

2. EGEMENLİK VE EGEMENİN SINIRLANMASI

3. ADALET VE ADİL BİR YÖNETİM BİÇİMİ OLARAK MONARŞİ

a. Genel Olarak Adalet

b. İyi Düzenlenmiş Bir Devletin Yönetim Biçimi Olarak Monarşi

Jean Bodin, modern devletin doğumuna düşünsel anlamda katkıda bulunan bir XVI. yüzyıl Fransız düşünürüdür. Bodin, “Devletin Altı Kitabı” isimli eseriyle kralın mutlak iktidarını güçlendirmek ve onu karma yönetim savunucularından kurtarmak, din kavgaları sebebiyle neredeyse bozulan Fransa birliğini kuvvetlendirmek ve kalkınma yollarını göstermek ve dönemin siyasi, dini kargaşalarından kurtuluş yolunu gösterecek hukukun genel ilkelerini ortaya koymak gibi amaçları gerçekleştirmek istemiştir.

Düşünür, özellikle “egemenlik” ve “egemen” kavramları ve devletin kökeni olarak “aile” kavramı üzerinde yoğunlaşmış ve egemen ile egemenliğinin sınırlarını belirlemiştir. Egemenlik kavramı ve monarşinin temelini hukuka dayandırması, devlet kuramı açısından Bodin’i önemli bir yere taşımıştır.

BU KONUDA AYRINTILI BİLGİ ;

MEHMET AKAD, BİHTERİN DİNÇKOL, NİHAT BULUT, GENEL KAMU HUKUKU, Der Yayınları, 15. Basım, İstanbul, 2019, s. 99-105.

D. THOMAS HOBBS (1588-1689)

- 1. DOĞA DURUMU, DOĞAL HAK, DOĞAL YASA**
- 2. TOPLUM SÖZLEŞMESİ VE LEVIATHAN'IN DOĞUŞU**
- 3. DEVLET-AHLAK VE DİN**
- 4. EGEMENİN SINIRLANMASI VE HUKUK DÜZENİ İLE İLİŞKİSİ**

Thomas Hobbes, mutlakiyeti savunan ve devletin kökenini sözleşme ile açıklayan bir XVII. yüzyıl İngiliz düşünürüdür. Hobbes, ünlü eseri *Leviathan*'da doğa durumu, doğal hak, doğal yasa ve ahlaktan egemen güce ve egemenin görevlerine kadar kapsamlı bir teori ortaya koymuştur. Hobbes Leviathan ile halkın barış içinde, düzenli bir şekilde yaşama isteği ve kralın salt iktidarı arasında bir denge kurmak istemiştir. Hobbes da tıpkı Machiavelli ve Bodin gibi mutlakiyeti savunmasına karşın, diğerlerinden farklı olarak devletin temelini sözleşmeye dayandığı fikrine sahiptir.

Hobbes'un sözleşme teorisinde insan, Aristo'da olduğu gibi doğuştan toplumsal bir varlık değildir. Ona göre, insan doğuştan bencil bir varlıktı ve mutlak şekilde kendi yararını ve çıkarını düşünmektedir. Doğal yaşam döneminde bu niteliklerinden ötürü varlıklarını devam ettirebilmek için devamlı kendilerini korumak çabası içindedirler ve bu nedenle sürekli biçimde savaş, düşmanlık ve kargaşa halindedirler. Bu dönemde, insan insan kurdudur (homo homini lupus) artık. Kargaşa ve savaş halinden ötürü güvenlik ihtiyacında olan insan çareyi bir sözleşme ile toplum haline geçmek ve yönetmek hakkını ve yetkilerini bir egemene bırakmakta bulmuştur. Doğa durumunda kendini koruma amacı güden insan, sözleşme ile devlet kurulduktan sonra artık kendi doğasına göre değil, sözleşmeye göre hareket edecektir.

BU KONUDA AYRINTILI BİLGİ ;

MEHMET AKAD, BİHTERİN DİNÇKOL, NİHAT BULUT, **GENEL KAMU HUKUKU**, Der Yayınları, 15. Basım, İstanbul, 2019, s. 105-112.